

דף קכה.

עין משפט א.

או"ח סימן שח סעיף יב

יב. יד. שיורי מחצלאות^י מותר לטלטלן כיון שראויין לכסות בהם טינוף, ואם זרקן לאשפה מבעוד יום אסור לטלטלן.

עין משפט ב.

או"ח סימן שח סעיף יג

יג. טו. שיורי מטליות אם יש בהם ג' אצבעות על ג' אצבעות^ב מותר לטלטלם, ואם לאו אסור, ויש מתירין אפי' אין בהם ג' אצבעות על ג"א, והוא שלא יהיו טליתות של מצוה^ל.

עין משפט ד.

או"ח סימן שח סעיף י

יד. יב. כיסוי בור ודות^מ אין נטלים בשבת אלא א"כ יש להם בית אחיזה שמוכר שהוא כלי, ושל כלים אפי' הם מחוברים בטיט^נ יכולים ליטלם בשבת אפי' אין להם בית אחיזה ובלבד שיתקנם^ס ועשה בהם מעשה והכינם לכך, או שנשתמש בכסוי זה מבעוד יום. אבל כיסוי החביות הקבורות בקרקע לגמרי^ע אפי' שאינם מחוברות

י. ומדברי הרמב"ם בפ' כ"ו לא צריך ג' אצבעות רק במטלית בלבד.

כ. דאז ראויים לעניים, והיינו בבית עניים, ואז אפי' העשירים שנמצאים בבית עניים מותר להם בטלטול דלא הוו מוקצה והכל נמשך אחר דעתו של בעל הבית, כ"ח מתוס'.

ל. שאז אדם בודל מהם שלא להשתמש בהם תשמיש מגונה, ובטל תורת כלי מהם, והוא שאין בהם ג' אצבעות על ג"א.

מ. בור היינו בחפירה בקרקע ודות היינו בבנין בתוך הקרקע, רש"י עירובין ק"ב ע"ב ורמב"ם פירש דות בנוי על הקרקע. וכסוי זה אינו מחובר כלל אלא מונח בלי חיבור, וכשנוטלו אין שייך בנין וסתירה, אבל כיון שהם בקרקע נראה כבונה וע"כ הצריכו להם בית אחיזה.

נ. פי' הכלי מחובר בטיט לקרקע מלמטה, ט"ז ס"ק י', והיינו שהיה מתחלה כלי ואח"כ חיברו בטיט, כה"ח אות פ"ט.

ס. שיהיה נראה עומד לכך, ולא דמי לחרס בסעיף ז' ששם היה מתחלה תורת כלי עליו קודם שנשבר משא"כ כאן וע"כ בעינן שתקנו לשם כסוי או שנשתמש בהם מבעוד יום, כה"ח אות צ"א.

ע. שאינו נראה אלא פיה, וגזרו בה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בטיט צריכות בית אחיזה.

עין משפט ו. או"ח סימן שט פעיף ב

ב. אבן שעשויה לסתום חור שבסל או להכביד כלי קל אם האבן קשורה יפה, בטלה פ לגבי הכלי ומותר לטלטל הכלי והאבן בתוכו.

דף קכה:

עין משפט א. או"ח סימן שח פעיף כב

כב. כה. אסור לכסות פי חבית באבן או בחתיכת עץ או לסגור באבן או בבקעת את הדלת^ז, או להכות בהן בברז החבית אלא א"כ יחדה לשם כך לעולם, אבל יחד אותה לשבת זו בלבד לאו כלום, אבל בכל דבר שדרכו בכך יחוד לשבת אחת הוי יחוד, וי"א דצריך שיעשה בה שום מעשה של תיקון מבעוד יום.

או"ח סימן שט פעיף ד

ה. ד. שכח אבן ע"פ החבית^ק או מעות על הכרית או המטה, מטה^ר אותה על הצד והאבן או המעות נופלים^ש, ואם היתה החבית בין החביות

- פ. ואם לאו אסור א"כ יחדה לעולם לשם כך.
- צ. ואפי' ישב עליהם מבעוד יום, לא מהני לעשותו כלי אלא א"כ יחדם לעולם, שאז ירד עליהם תורת כלי, ר"ז. וגם בנדבך אבנים בעינין יחוד לשיבה לעולם, כה"ח אות קנ"ב.
- ק. פי' שהיה דעתו ליטלם משם לפני שבת ושכח.
- ר. כיון שלא הניח עליה האבן או המעות מדעת לא נעשה בסיס וע"כ מותר להטותה, וטלטול האבן עם החבית דהוי טלטול מן הצד לצורך דבר המותר.
- ש. והוא שעושה כן לצורך הכר או החבית אבל לצורך המעות שלא יגנבו אסור, ב"י בשם רי"ו.
- ו. ואם מטה החבית בגופו גם לצורך המעות שלא יגנבו מותר כמ"ש בסי' שי"א סעיף ח' דבגופו אפי' לצורך דבר האסור מותר, כה"ח אות כ"ב.

בענין שאינו יכול להטות אותה במקומה, יכול להגביה אותה **ה** כמות שהיא עם האבן למקום אחר ושם להטותה.

ואם הניח האבן או המעות מדעתו על דעת שישארו שם בכניסת השבת **א** אסור גם להטות ולנער דהוי בסיס לדבר האסור.

וי"א דלא אסור רק בהניחם שם על דעת שישארו שם כל השבת **ב**.

הגה: ואז אפי' אם נטל האיסור משם אסור לטלטל הכלי מאחר שנעשה בסיס לאיסור אפי' למקצת השבת אסור לכל השבת כולה, וכן בכל מוקצה.

הגה: אם אדם הניח דבר מוקצה על דבר של חבירו לא אמרינן בזה דעשהו בסיס, דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו שלא מדעת חבירו **ג**.

עין משפט ב. או"ח סימן עה סעיף כא

כא. כד. נדבך של אבנים אפי' שחשב עליו מבעוד יום לשבת עליו אסור לשבת עליו בשבת **ד** אלא א"כ סידר אותם לשם ישיבה.

הגה: ויש אומרים דדין אבנים כדין ענפי דקל, וכן עיקר.

עין משפט ד.ה. או"ח סימן שמו סעיף א

א. אסור לעשות אהל בשבת ויו"ט **ה** אפי' אהל עראי, ודוקא גג אבל

ה. והיינו בשוכח אבל בהניח במזיד הוי בסיס ואפי' להטותה אסור, ב"י, ושם אפי' בחבית שיש בה יין לא אמרינן שהחבית היא בסיס גם ליין להיתר וגם לאבן כיון שהאבן גבוה מן היין החבית היא בסיס לאבן בלבד, כה"ח אות כ"ג.

א. אבל אם הניחם בחול אפי' בכונה ולא היה דעתו שישארו שם בשבת ושכח אותם שם נקרא שוכח, ועיין בכה"ח אות כ"ה, כ"ו, כ"ח.

ב. ובמקום הפסד יש לסמוך על דעה זו ב"ח, מ"א ס"ק ז'.

ג. ואם הדבר הוא נוח לחבירו כגון שלא תהיה דליקה שם צ"ע אם הוי בסיס, ועיין בכה"ח אות ל"ד.

ד. דאין מחשבה מועילה לאבן לעשותה כלי, ט"ז ס"ק ט"ז.

והיינו לטלטלם כדי לישב עליהם אבל לישב עליהם בלי לטלטלם שזה טילטול ע"י גופו מותר, מ"א ס"ק מ"א, וכה"ח אות קמ"ה.

ה. שבת ק"כ, מימרא דרבי יוחנן, והאיסור משום גזירת בנין, ואהל קבוע חייב משום בונה, ע"כ אין עושין אהל עראי לכתחלה ולא סותרין אהל עראי גזירה משום אהל קבע.

מחיצות מותר^י, ואין מחיצה אסורה אלא במחיצה המתרת^ז טלטול^ח.

הגה: אבל מחיצה הנעשית לצניעות^ט בעלמא מותר, וע"כ מותר לתלות וילון לפני הפתח^י וכן פרוכת לפני ארון הקודש^כ, ובלבד שלא יעשה אהל בגג טפח.

הגה: מותר לעשות מחיצה מפני השמש או הקור או שלא יכבו הנרות^ל ע"י

ואם בנה או סתר אהל עראי פטור אבל אסור. רמב"ם פ' כ"ב מהלכות שבת, ואהל עראי היינו שעושה אותו לפי שעה ולא להיות שם קבע. רש"י שם. גם בתוספת אהל קבוע חייב חטאת כל שיש בתוספת רוחב טפח.

מטריה העשויה להגן מפני החמה או הגשמים אסור לשאת אותה בשבת או ביו"ט, וכ"ש לפותחה, אבל לומר לעכו"ם שישאנה להגן עליו מותר, ברכי יוסף אות ב', ויש מי שמתיר לנושאה ביו"ט אם היתה פתוחה מערב יו"ט, אבל בשבת שיש איסור הוצאה אסור גם בהיתה פתוחה מע"ש, ובנו"ב מה"ת או"ח סי' ל' אסור גם בפתוחה מערב יו"ט משום מראית העין וכתב הכה"ח באות ג' דהבא להקל מכשיל את הרבים, וכ"כ בבן איש חי פ' שמות אות ח'. והוסיף דאסור ג"כ לטלטלה בשבת משום מוקצה ע"ש. כה"ח שם.

י. היינו מחיצה עראית מותר אבל קבועה אפשר דחייב, כה"ח אות ה'.

ז. כדעת התוס' שם ודלא כרש"י דס"ל דאפי' מחיצה המתרת מותר כשהיא מהצד, ומחיצה היינו של עשרה טפחים ומגעת עד הארץ או מלמעלה עד פחות מג' טפחים מן הארץ שמדין לבוד היא מחיצה, כמ"ש הב"י בסי' תק"ב.

ח. וה"ה להתיר סוכה כגון שיש לו סוכה עם שני דפנות ורוצה לעשות מחיצת עראי לדופן השלישית כדי להכשירה כמבואר בסי' תר"ל, ולהתיר טלטול, כמבואר בסי' שס"ב, דכיון שחשבינן לה לענין היתר טלטול או להכשר סוכה הו"ל כבונה.

ט. כגון להפריד בין נשים לאנשים, ב"י בשם המרדכי פ' כירה, ט"ז ס"ק א'.

י. אע"פ שקבוע שם כיון שכולו נע ונד ברוח מצויה וגם אינו מעכב להולכים ועוברים דרך שם נקרא לא קבוע, אבל אם קבע אותו מלמעלה ומלמטה ומן הצדדים בענין שאין מזיזין אותו ממקומו אסור משום בנין, אלא דסתם וילון אין קובעים אותו כל כך וע"כ מותר, ב"י. אבל אסור לעשות תוספת אהל קבוע מ"א ס"ק א' וזה אסור מן התורה אם יש בתוספת זו טפח, כה"ח אות י'.

יא. מי שנפלה סוכתו בליל יו"ט הראשון אסור לומר לעכו"ם להניח עליה סכך, כיון שעשויה לח' ימים או לט' הוי אהל קבע ויש בזה איסור תורה ולא הותר רק שבות דשבות במקום מצוה, כה"ח אות י"א.

יב. גם אם נשאר מהסכך שיעור טפח אסור להמשיך עליו כיון שבאהל קבע לא התירו תוספת אהל ויש בזה חיוב חטאת אם יוסיף, וע"כ אסור לומר לעכו"ם ג"כ שיפתח הסכך שנתגלגל מהרוח ביו"ט.

יג. לתלות מחיצה המצויירת מותר אפי' שהיא קבועה כיון שאין עליה שם מחיצה. כה"ח אות י"ב.

יד. הגם שמצוה לאכול לאור הנר בליל שבת ויו"ט, מ"מ מותר לעשות מחיצה בפני הנר שלא יתכבה ואין זה נקראת מחיצה המתרת, משב"ז אות א'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הרוח, אבל לעשות מחיצה להתיר לו על ידה לעשות צרכיו אסור ^מ אם לא שהיה שם מבעוד יום טפח ^ב שאז מותר להוסיף עליה בשבת.

עין משפט ו. או"ח סימן שטו פעיף ב

ב. קורות עץ שפורסין עליהם מחצלת לצל, אם יש ברוחבן טפח או אם אין בין אחת לשניה ג' טפחים נחשבים כאהל ^ס ומותר לפרוס עליהם בשבת מחצלת דהוי תוספת אהל עראי ומותר.

ג. מחצלת שפרוסה כדי רוחב טפח מותר לפרוס שאר המחצלת בשבת ובלבד שהטפח הוא חוץ מן הכריכה ^ע.

מ. דע"פ הדין אסור לו לעשות דבר זה והמחיצה באה להתיר האיסור, ועיין בכה"ח אות י"ז.

נ. חוץ מקיפולי הוילון דהקיפולין אפי' יותר מטפח לא מהני שאין זה נעשה בשביל המחיצה, וכמבואר אח"כ בסעיף ב' בשו"ע.

ו. ואם עבר ועשה מחיצה אפי' במזיד מפני הנר או מפני הספרים להתיר איסור, מותר כיון שאינו אלא איסור דרבנן, כה"ח אות כ"א.

ס. עירובין ק"ב, ואם אמרינן לבוד בכלים כגון בעריסה הדבר תלוי במחלוקת רש"י ותוס', כה"ח אות כ"ב, וע"כ בעריסה או בעגלת תינוק אין לפרוס בשבת סדין אם לא שפרס טפח מע"ש.

ז. כשאין בין קנה או קורה אחת לשניה ג' טפחים שנחשבים כאהל היינו לענין שמותר לפרוס עליה מחצלת, אבל לא נקרא אהל לענין שאסור לעשות כן בשבת ולהעמיד קנה ליד חבירו בפחות מג' טפחים, או חוט ליד חבירו בתוך ג' טפחים, תוס' בעירובין ק"ב ע"א, כה"ח אות כ"ה.

ז. דאין סביב העיגול בחשבון אלא מה שפרוס מחוץ לעיגול, ב"י מ"א ס"ק ה'.